

Protocol Dyslexie

Broekplein 5
2318 TJ Leiden
071-5220243
directie@meerpaal.net
www.meerpaal.net

Protocol ernstige lees- en spellingsproblemen

I. Signalering van lees- en spellingsproblemen

Oudste kleuters

Signalering

In januari wordt een leesvoorwaardenonderzoek, DTLAS, afgenomen. Dit onderzoek bevat o.a. toetsen op het gebied van

- klankwaarneming
- klankonderscheiding
- letterwaarneming

Hiernaast wordt elke leerling op 5-jarige leeftijd door een logopediste gescreend op stem- klank- en taalvorming.

Interventie n.a.v. de signalering

Leerlingen die op één of meer van deze gebieden nog onvoldoende vaardigheid laten zien, krijgen hiervoor extra begeleiding en oefening in de klas ("zorgniveau 1")

Indien er sprake is van logopedische problematiek wordt doorverwezen naar een logopedische praktijk.

Leerlingen groep 3

Signalering I

In oktober wordt het herfstsignaleringsonderzoek afgenomen. Dit onderzoek bevat de methodentoetsen uit Veilig Leren Lezen.

Interventie n.a.v. signalering I

Leerlingen die uitvallen op deze toetsen krijgen extra begeleiding met behulp van het programma Bouw!. Drie keer per week wordt er 15 minuten met dit programma geoefend, samen met een tutor. De tussentijdse toetsen worden door de intern begeleider afgenomen.

De leerkracht zorgt daarnaast voor verlengde instructie tijdens de lessen lezen en spellen in de klas.

Signalering II

Eind januari wordt bij alle leerlingen de Cito-DMT M3 en de AVI-kaarten afgenomen.

Interventie n.a.v. signalering II

Leerlingen die op de DMT toets een D- of E-score behalen gaan of blijven deelnemen aan Bouw!. De leerkracht zorgt voor verlengde instructie tijdens de lessen lezen en spellen in de klas. De ouders worden ingeschakeld om ook thuis de leesontwikkelings kunnen ondersteunen. Voor leerlingen die zeer hardnekkige problemen vertonen bij de auditieve vaardigheden of de letterinprenting, wordt een apart handelingsplan geschreven dat in de klas wordt uitgevoerd, zo nodig met ondersteuning van de onderwijsassistent.

Leerlingen groep 4 t/m 7

Signalering

In januari en juni worden de Cito-DMT, de AVI-kaarten en de Cito-toets spelling afgenomen (zie toetskalender). Een leerling die drie maal achtereen een E-score behalen op de DMT, òf drie maal achtereen een E-score op spelling in combinatie met een D-score op de DMT, wordt in het dyslexie-voortraject geplaatst.

II. Het voortraject dyslexie

Het voortraject dyslexie kent de volgende stappen:

1. Er wordt een 0-meting verricht bij de leerling, door de intern begeleider.

Dit bevat:

- analyse van de leesstrategie(ën)
- analyse van de spellingsfouten
- zo nodig: in kaart brengen van de leesvoorwaarden

2. Er wordt een remediërend programma opgesteld dat kan bestaan uit:

- het werken met *Bouw!*
- het begeleid lezen van teksten, via de methode *Connect*
- Individueel hardop lezen, onder leiding van de leerkracht.
- flitsoefeningen, m.b.v. een softwareprogramma
- het (hernieuwd) aanbieden en inoefenen van nog onvoldoende beheerste spellingscategorieën, m.b.v. de individuele leerlijn van *Taalactief*, de methodiek *Spellingsprint* of de methodiek *Taal in Blokjes*

Er wordt gezorgd voor tenminste een uur per week extra begeleiding op begeleidingsniveau 3, naast de reguliere lees- en taallessen.

3. Na 20 weken wordt dit programma geëvalueerd door afname van de Cito-DMT en de Cito-toets spelling. Als een leerling bij deze toetsing met lezen nog steeds op E-niveau functioneert, of op D-niveau in combinatie met een E-niveau op spelling, wordt aan de ouders gevraagd een ONL-dyslexie aan te vragen bij het RID. De school zorgt voor het aanleveren van de onderwijskundige gegevens.

4. Indien er bij de leerling ernstige, enkelvoudige dyslexie wordt vastgesteld, wordt op school een behandeling van 40 tot 60 weken opgestart, door een bevoegd ONL-behandelaar. Ouders en leerkrachten worden d.m.v. digitale verslaglegging van de behandelsessies op de hoogte gehouden van de vorderingen.

III. Begeleiding van leerlingen met dyslexie

In de periode dat de leerling de dyslexie-behandeling krijgt, blijft de leerling in de verlengde instructiegroep voor technisch lezen en/of spelling. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de leerling door de leestijd en/of het niveau van teksten voor de leerling aan te passen en zo nodig stukken voor te (laten) lezen. Tijdens de dyslexie-behandeling wordt de individuele remediering stopgezet vanwege de intensiviteit van de training.

Nadat de behandeling is afgesloten wordt, op basis van de evaluatiegegevens, bekeken welke extra individuele hulp nog nodig is en wat hiervan realiseerbaar is binnen de school.

Faciliteiten

Aan leerlingen met ernstige dyslexie kunnen, op basis van wat nodig is, de volgende hulp krijgen:

- Teksten uit lesboeken (bv zaakvakken, begrijpend lezen, kunnen (deels) worden voorgelezen door de leerkracht of een medeleerling.
- Tijdens taallessen kan gebruik gemaakt worden van een spellingscategorie-kaart.
- De schoolbibliotheek beschikt over 'makkelijk lezen boeken' die ook voor dyslecten voldoende aantrekkelijk zijn.
- Leerlingen in groep 6 en hoger, die tenminste twee leerjaren jaar achterlopen met het vlot en nauwkeurig lezen van teksten, kunnen gebruik maken van het softwareprogramma Read en Write. Hiermee kunnen gescande teksten worden voorgelezen en kan de leerling zijn spelling controleren.

De school zorgt voor de licentie. De ouders zorgen zo nodig (indien het Chromebook niet volstaat) voor een laptop voor hun kind en volgen samen met hun kind een training van een dagdeel bij de firma Lexima.

Afname van toetsen

Bij het afnemen van de Cito-toetsen, kan het volgende worden aangepast*:

- Bij de beoordeling van de AVI-kaarten wordt alleen de nauwkeurigheid betrokken, niet de leessnelheid.
- De teksten van de toetsen Begrijpend Lezen mogen, voorafgaand aan de daadwerkelijke toetsafname, worden gelezen of voorgelezen (maximaal een dag van te voren). De toetsvragen krijgt de leerling pas tijdens de toetsafname te zien. Tijdens de toetsafname zelf mag er niet worden voorgelezen.
- De opgaven van de toets Rekenen en Wiskunde mogen desgewenst worden voorgelezen.

Voor de toetsen DMT en Spelling gelden er geen afwijkende afname-regels.

** wij hanteren hiermee het protocol "het afnemen van toetsen bij leerlingen met dyslexie van het Cito (okt. 2014)*